

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2014. gada 17. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesības uz ģimenes atkalapvienošanas —
Direktīva 2003/86/EK — 4. panta 5. punkts — Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir prasīts, lai
apgādnieks un laulātais būtu sasniedzis 21 gada vecumu pieteikuma par ģimenes atkalapvienošanas
iesniegšanas brīdī — Atbilstīga interpretācija

Lieta C-338/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof*
(Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 29. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada
20. jūnijā, tiesvedībā

Marjan Noorzia

pret

Bundesministerin für Inneres .

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), tiesneši
Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] un
A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *M. Noorzia* vārdā – *L. Binder, Rechtsanwalt*,

— Austrijas valdības vārdā – *C. Pesendorfer*, pārstāve,

— Grieķijas valdības vārdā – *M. Michelogiannaki*, pārstāve,

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande* un *W. Bogensberger*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2014. gada 30. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2003. gada 22. septembra Direktīvas 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanas (OV L 251, 12. lpp.) 4. panta 5. punktu.
- 2 Šis lūgums ir ticis iesniegts strīdā starp *M. Noorzia* un *Bundesministerin für Inneres* (Federālo iekšlietu ministri, turpmāk tekstā – “*Bundesministerin*”) par to, ka *Bundesministerin* ir noraidījusi *M. Noorzia* pieteikumu saņemt dzīvesvietas atļauju ģimenes atkalapvienošanās nolūkā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības Direktīva 2003/86

- 3 Direktīvas 2003/86 4. pantā ir noteikts:

“1. Saskaņā ar šo direktīvu un ievērojot IV nodaļā izklāstītos noteikumus, kā arī 16. pantu, dalībvalstis atļauj šādu ģimenes locekļu iebraukšanu un uzturēšanos:

- a) apgādnieka laulātais;

[..]

5. Lai nodrošinātu labāku integrāciju un nepieļautu piespiedu laulības, dalībvalstis var pieprasīt, lai apgādniekam un viņa/viņas laulātajam ir minimālais vecums un maksimāli 21 gadu vecs, pirms laulātais var pievienoties viņam/viņai.

[..]”

Austrijas tiesības 4 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietu regulē likums par dzīvesvietu un uzturēšanās tiesībām (*Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz*, BGBl. I, 100/2005; turpmāk tekstā – “NAG”), kurš stājās spēkā 2006. gada 1. janvārī.

- 5 NAG 46. panta 4. punktā – redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (BGBl. I, 111/2010) – ir paredzēts, ka trešo valstu valstspiederīgajiem ar zināmiem nosacījumiem ir jāpiešķir dzīvesvietas atļauja.
- 6 NAG 2. panta 1. punkta 9. apakšpunktā jēdziens “ģimenes loceklis” ir definēts šādi:

“Ģimenes loceklis ir laulātais, nepilngadīgs neprecējies bērns, tostarp adoptēts bērns vai laulātā bērns no iepriekšējās laulības (nukleārā ģimene); tas turklāt attiecas arī uz reģistrētajiem partneriem; laulātajiem un reģistrētajiem partneriem pieteikuma iesniegšanas brīdī jau ir jābūt 21 gadu veciem; poligāmo laulību gadījumā, ja apgādniekam ir laulātais, kas jau dzīvo ar viņu kopā federācijas teritorijā, nākamie laulātie nav ģimenes locekļi, kuriem ir tiesības uz ģimenes atkalapvienošanas, lai iegūtu uzturēšanās atļauju.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 7 *M. Noorzia*, kas ir dzimusi 1989. gada 1. janvārī, ir Afganistānas pilsoņe, kura 2010. gada 3. septembrī iesniedza pieteikumu par dzīvesvietas atļaujas piešķiršanu ģimenes atkalapvienošanās nolūkā ar viņas 1990. gada 1. janvārī dzimušo vīru, kurš arī ir Afganistānas pilsonis un kurš dzīvo Austrijā.

- 8 *Bundesministerin* ar 2011. gada 9. marta lēmumu šo pieteikumu noraidīja ar pamatojumu, ka, lai arī *M. Noorzia* vīrs 21 gadu vecumu bija sasniedzis 2011. gada 1. janvārī, pieteikuma iesniegšanas brīdī Austrijas vēstniecībā Islamabadā (Pakistāna) viņš vēl nebija sasniedzis šo vecumu un līdz ar to neesot bijis izpildīts īpašs nosacījums attiecībā uz atkalapvienošanos.
- 9 *Bundesministerin* norādīja, ka prasība par 21 gada vecuma sasniegšanu pieteikuma iesniegšanas brīdī atbilda Direktīvai 2003/86.
- 10 Iesniedzējtiesa, kurā *M. Noorzia* cēla prasību par *Bundesministerin* lēmumu, uzskata, ka Direktīvas 2003/86 4. panta 5. punktā nav skaidri norādīts brīdis, saistībā ar kuru ir jānosaka, vai ir sasniegts šajā tiesību normā noteiktais minimālais 21 gadu vecums.
- 11 Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof* [Administratīvā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas [2003/86] 4. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir [valsts] tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram laulātajiem un reģistrētajiem partneriem pieteikuma iesniegšanas brīdī ir jau jābūt 21 gadu veciem, lai varētu uzskatīt, ka viņi ir ģimenes locekļi, kuriem ir tiesības pievienoties ģimenei?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 12 Vispirms ir jānorāda, ka, lai nodrošinātu labāku integrāciju un nepieļautu piespiedu laulības, ar Direktīvas 2003/86 4. panta 5. punktu dalībvalstis var pieprasīt, lai apgādniekam un viņa/viņas laulātajam ir minimālais vecums, kas nedrīkst pārsniegt 21 gadu, pirms laulātais var pievienoties viņam/viņai.
- 13 Tomēr, ciktāl šajā tiesību normā nav noteikts brīdis, kurā valsts iestādēm ir jānosaka, vai ir izpildīts nosacījums par šo minimālo vecumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2003/86 4. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram laulātajiem un reģistrētajiem partneriem pieteikuma iesniegšanas brīdī ir jau jābūt 21 gadu veciem, lai varētu uzskatīt, ka viņi ir ģimenes locekļi, kuriem ir tiesības pievienoties ģimenei.
- 14 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Savienības likumdevējs, neprecizējot, vai valsts iestādēm, lemjot par to, vai ir izpildīts nosacījums par minimālo vecumu, ir jāizmanto pieteikuma par ģimenes atkalapvienošanos iesniegšanas brīdis vai brīdis, kad par šo pieteikumu tiek pieņemts lēmums, ir vēlējies dalībvalstīm atstāt rīcības brīvību, ar nosacījumu, ka netiek pārkāpta Savienības tiesību efektivitāte.
- 15 Šajā ziņā ir jānorāda, ka dalībvalstu saskaņā ar Direktīvas 2003/86 4. panta 5. punktu noteiktais minimālais vecums pamatā atbilst vecumam, kurā, kā uzskata attiecīgā dalībvalsts, persona ir ieguvusi pietiekamu briedumu, lai ne tikai atteiktos no piespiedu laulības, bet arī lai izvēlētos brīvprātīgi dzīvesvietu citā valstī kopā ar savu laulāto ar mērķi tajā kopīgi veidot ģimenes dzīvi un integrēties.
- 16 Ņemot to vērā, ir jākonstatē, ka tāds pasākums kā šajā lietā, ar kuru ir prasīts, lai apgādnieks un viņa laulātais būtu sasnieguši prasīto minimālo vecumu pieteikuma iesniegšanas brīdī, netraucē tiesību uz ģimenes atkalapvienošanos īstenošanai un arī pārmērīgi to neapgrūtina. Turklāt šāds pasākums neapšaubā mērķi novērst piespiedu laulības, jo ar to var pieņemt, ka lielāka brieduma dēļ būs grūtāk pamudināt attiecīgās personas noslēgt piespiedu laulību un piekrist pievienoties ģimenei, ja ir prasīts, lai šīs personas jau būtu sasniegušas 21 gadu vecumu pieteikuma iesniegšanas brīdī, nekā ja viņas šajā dienā būtu jaunākas par 21 gadu.

- 17 Turklāt pieteikuma par ģimenes atkalapvienošanas iesniegšanas brīža ņemšana vērā, lai noteiktu, vai ir izpildīts nosacījums par minimālo vecumu, ir saderīga ar vienlīdzīgas attieksmes un tiesiskās noteiktības principiem.
- 18 Kā ir norādījusi Austrijas valdība, pieteikuma iesniegšanas brīža kritērijs ļauj garantēt vienādu attieksmi pret visiem pieteikuma iesniedzējiem, kuri hronoloģiski atrodas tādā pašā situācijā, nodrošinot, ka pieteikuma apmierināšana principā ir atkarīga no pieteicēja, nevis iestādes apstākļiem, kā, piemēram, pieteikuma izskatīšanas ilguma.
- 19 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2003/86 4. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā nav valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram laulātajiem un reģistrētajiem partneriem pieteikuma iesniegšanas brīdī ir jau jābūt 21 gadu veciem, lai varētu uzskatīt, ka viņi ir ģimenes locekļi, kuriem ir tiesības pievienoties ģimenei.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 20 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Padomes 2003. gada 22. septembra Direktīvas 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanas 4. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā nav valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram laulātajiem un reģistrētajiem partneriem pieteikuma iesniegšanas brīdī ir jau jābūt 21 gadu veciem, lai varētu uzskatīt, ka viņi ir ģimenes locekļi, kuriem ir tiesības pievienoties ģimenei.

[Paraksti]